

Zpráva o mezinárodních stycích a aktivitách

GESTOR

červen 2024 - květen 2025

I. Mezinárodní setkání

DACS. Dne 6.6.2024 partnerský svaz DACS pořádal společenskou akci k 40. výročí jeho založení v Londýně, jíž se na pozvání výkonného ředitele DACS, Ch. Zimmermanna, zúčastnil zástupce GESTORu.

EVA. Dne 18.6.2024 se v Bruselu konalo valné shromáždění (*General Assembly*) EVA (*European Visual Artists*), jehož je GESTOR členem. V rámci zasedání proběhla volba členů nového předsednictva EVA. Bylo možné zvolit sedm kandidátů z osmi. Zástupce GESTORu, který se zasedání a volby zúčastnil, do předsednictva EVA kandidoval (byl jediným kandidátem mimo stávajících sedmi členů předsednictva), avšak nebyl zvolen, k obměně složení předsednictva EVA tak nedošlo. Zvoleni byli všichni stávající členové předsednictva. Předsedkyní EVA je nadále Anke Schierholz (Bild-Kunst, Německo), místopředsdou je Vincent van den Eijnde (Pictoright, Nizozemí), ostatní členové předsednictva EVA jsou zástupci svazů z Belgie, Francie, Rakouska, Španělska a Švédska.

CIAGP 2024. Ve dnech 6.-7.11.2024 proběhlo v Londýně výroční zasedání CIAGP (Mezinárodní rady tvůrců výtvarného, plastického a fotografického umění), které organizoval DACS, a jehož se zúčastnil také zástupce GESTORu. Dne 6.11.2024 proběhlo celodenní společné zasedání zástupců svazů z celého světa, na kterém se konaly tématické kulaté stoly, a jehož se zúčastnil rovněž generální tajemník CISAC, Gadi Oron. Společné zasedání bylo mimo jiné příležitostí k navazování dalších kontaktů a osobních vazeb s kolegy z ostatních ochranných svazů. Dne 7.11. 2024 se kromě krátkého společného pracovního programu konaly schůzky pracovních skupin v sídle DACS, včetně pracovní skupiny pro právo na odměnu z opětovného prodeje (*Resale Right Working Group*).

II. Členství GESTORu v mezinárodních pracovních skupinách

Pracovní skupina CIAGP pro právo na odměnu z opětovného prodeje (*Resale Right Working Group*)

Tato pracovní skupina byla ustavena v listopadu 2023 v rámci zasedání CIAGP v Paříži. Účelem této pracovní skupiny je výměna informací a praxe při výběru a distribuci odměn, a dále vzájemná pomoc a výměna informací při řešení souvisejících praktických otázek. Pracovní skupina se schází každé 2-3 měsíce v distanční formě.

Kromě pravidelné diskuse nad aktuálními tématy a sdílení praxe jsou v rámci této pracovní skupiny zpracovávány informativní podklady užitečné pro činnost ochranných svazů nejenom v oblasti mezinárodních styků. Informace ke konkrétním otázkám (např. k definici limitované edice, k online platformám, ke způsobu stanovení kupní ceny jako základu pro výpočet odměny z opětovného prodeje atp.) jsou od jednotlivých zástupců svazů shromažďovány na základě dotazníků či věcných diskusí a poté zpracovány do přehledných komparativních tabulek nebo dokumentů. V rámci pracovní skupiny jsou rovněž monitorovány a zaznamenávány změny v legislativě, popř. judikatuře, týkající se práva na odměnu z opětovného prodeje států světa. V neposlední řadě nespornou výhodou členství v pracovní skupině je usnadnění spolupráce při řešení aktuálních otázek týkajících se administrace práva na odměnu z opětovného prodeje, jelikož na základě shromážděných kontaktních údajů v celosvětovém měřítku a osobních vazeb v rámci pracovní skupiny mají její členové možnost navazovat přímou komunikaci s konkrétními osobami napříč zahraničními svazy.

Na online schůzi, která proběhla dne 19.9. 2024, se mj. diskutovaly otázky výběru odměny při prvním opětovném prodeji v případě, kdy prodávající dílo od autora zdědil, výběru odměn od online platforem a související směrnice CISAC, nebo retroaktivního výběru u nových členů a časových limitů u jednotlivých svazů.

Dne 7.11. 2024, v rámci výročního zasedání CIAGP v Londýně, proběhla schůze pracovní skupiny v prezenční formě v prostorách partnerské DACS, které se zúčastnili i zástupci ze zemí, které prozatím nemají legislativní úpravu práva na odměnu z opětovného prodeje (Japonsko, Kanada). Na pořadu jednání byly mj. otázky týkající se recipacity mezi členskými a nečlenskými zeměmi EU nebo způsob fungování ochranných svazů či jejich oddělení zabývajících se právem na odměnu z opětovného prodeje (na základě dotazu zástupce z Kanady).

Zástupce GESTORu na zasedání seznámil ostatní členy pracovní skupiny s problémem, se kterým se GESTOR aktuálně potýká, a kterým je výklad pojmu kupní cena v aukčním prodeji českými soudy. V konkrétním sporu, ve kterém GESTOR vystupuje jako žalobce, Městský soud v Praze nesprávně právně posoudil otázku výkladu pojmu „kupní cena“ ve smyslu ust. § 24 odst. 1 autorského zákona, resp. pojmu „prodejní cena“ (*sale price*) ve smyslu směrnice 2001/84/ES o právu na opětný prodej ve prospěch autora originálu uměleckého díla. Konkrétně se jednalo o otázku, zda je základem pro výpočet odměny kupní cena bez daně, kterou vydražitel zaplatil obchodníkovi, nebo zda je možné od této ceny odečítat odměnu obchodníka, kterou tento obdržel od prodávajícího nebo/i od kupujícího. Městský soud rozhodl, že pojem „kupní cena“ (základ pro výpočet odměny z opětovného prodeje) je třeba vykládat tak, že se jedná o cenu po odečtení jak dražební přírážky (hrazenou vydražitelem), tak odměny dražebníka hrazené navrhovatelem dražby (prodávajícím). Přítomní zástupci svazů se s takovým problémem nikdy nesetkali a upozornili na běžnou praxi ve většině evropských států, kde kupní cenou u aukčních prodejů se obvykle rozumí příklepová cena (bez DPH), která je považována za základ pro výpočet odměny za opětovný prodej. Např. v Nizozemí základ pro výpočet odměny tvoří příklepová cena a dražební přírážka. Zástupce GESTORu proto požádal kolegy o součinnost ohledně vymezení definice „kupní cena“ v jejich právních rádech a judikatuře pro získání relevantního argumentačního podkladu pro probíhající řízení před českými soudy. Zástupkyně EVA, která byla jednání přítomna, přislíbila, že zjistí, zda pojem „kupní cena“ je vymezen v pracovních materiálech/důvodových zprávách k relevantním směrnicím EU.

Na první online schůzce pracovní skupiny v roce 2025, která se konala dne 27. února, byl stanoven cíl pro tento kalendářní rok, kterým je na základě společného úsilí shromáždit a aktualizovat veškeré informace týkající se práva na odměnu z opětovného prodeje do jednoho dokumentu tak, aby se jednotlivým svazům zjednodušil přístup k informacím o zahraniční legislativě a praxi spojené s výběrem a distribucí odměn v celosvětovém měřítku. Předmětem únorového jednání byla zejména následující témata: aktuální stav legislativy a její implementace v Kanadě, Polsku a na Novém Zélandu; ochrana rezidentů ze zemí bez legislativy k právu na odměnu z opětovného prodeje; náklady na provoz a jejich financování u začínajících svazů (na základě dotazu z Carfac, Kanada). Na základě dotazníků byly od členů pracovní skupiny shromážděny a sdíleny podrobné informace týkající se mj. užitého umění, obvyklého pobytu autora ve smyslu čl. 7 směrnice 2001/84/EC a výběru odměn u zahraničních autorů s

obvyklým pobytem, nebo kaskádovitého efektu při prodeji uměleckých děl obchodníky s uměním,

III. Reciproční smlouvy se zahraničními kolektivními správci

GESTOR průběžně vyvíjí aktivitu směřující k uzavírání nových recipročních smluv se zahraničními ochrannými svazy, a to podle vývoje legislativy v zahraničí. V prosinci 2024 GESTOR uzavřel unilaterální smlouvu o spolupráci s britskou ACS, druhým ochranným svazem ve Spojeném království. ACS spravuje výlučně právo na odměnu z opětovného prodeje. V současné době má GESTOR uzavřeny reciproční smlouvy s 27 zahraničními ochrannými svazy evropskými i mimoevropskými, přičemž další návrhy smluv jsou v jednání (Řecko (OSDEETE), Srbsko (Asociacija Autora), Nový Zéland (RRA), Peru (APSAV), Brazílie (AUTVIS), Ekvádor (ARTEGESTION)). Výhledově v budoucnu, s ohledem na vývoj legislativy v dotčených státech, bude možné uzavřít reciproční smlouvy také s Marokem a Jižní Koreou (od roku 2027). I přes opakované navazování komunikace se ne vždy podaří reciproční smlouvu uzavřít z důvodu nečinnosti adresáta, proto se dosud nepodařilo uzavřít reciproční smlouvu s islandským MYNDSTEF či s řadou afrických ochranných svazů, které byly osloveny.

IV. Jiné aktivity s mezinárodním přesahem

Picasso – aktivity směřující k distribuci vybraných odměn

Kupka – uplatnění použitých odměn na péči o hroby výtvarných umělců v Paříži

V Praze dne 25.5. 2025

Vladimíra Pejchal Grünwald